

Tid Måndagen den 6 februari 2012 kl 15.45 – 17.30

Plats Balingsholm kursgård, Huddinge

Justerat Måndagen den 13 februari 2012

Per Ankersjö

Katarina Luhr

Närvarande

Beslutande ledamöter:

Per Ankersjö (C), ordföranden
Katarina Luhr (MP), vice ordföranden
Torbjörn Erbe (M)
Per Ola Bosson (M) §§ 1-7
Helena Levy (M)
Nils Ingelström (M)
Karin Karlsbro (FP)
Åsa Wester (S)
Rana Carlstedt (S)
Mats Lindqvist (MP)
Stellan F Hamrin (V)

Tjänstgörande ersättare:

Anders Thureson (M) för Jonas Nilsson (M)
Fredrik Canerstam (S) för Mikael Magnusson (S)
Viktor Strååt (M) §§ 8-23 för Per Ola Bosson (M)

Ersättare:

Viktor Strååt (M) §§ 1-7
Per Johansson (FP)
Maria Brogren (C)
Måns Lönnroth (S)
Charles Berkow (MP) §§ 1-15, 17-23
Sara Stenudd (V)

Tjänstemän:

Förvaltningschefen Gunnar Söderholm, Gustaf Landahl, Håkan Andersson, Ingrid Mårtenson, Malin Ekman, Margareta Widell, Pia Winbladh Högfors och Ulf Mohlander, samt biträdande borgarrådssekreteraren Markus Berensson.

§ 1**Närvarorätt**

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att medge närvarorätt vid dagens sammanträde till Markus Berensson från rotel VI.

§ 2**Val av justerare och tid för justering****Beslut**

Miljö- och hälsoskyddsnämnden utser vice ordföranden Katarina Luhr (MP) att tillsammans med ordföranden Per Ankersjö (C) justera dagens protokoll.

Justering sker måndagen den 13 februari 2012.

§ 3**Anmälan av föregående protokoll**

Protokoll 1/2012 från miljö- och hälsoskyddsnämndens sammanträde den 17 januari 2012 anmäls.

§ 4**Anmälan av inkomna skrivelser till miljö- och hälsoskyddsnämnden**

Inkomna skrivelser m.m. till miljö- och hälsoskyddsnämnden enligt förteckningar från den 26 januari 2012 och den 6 februari 2012 anmäls.

§ 5**Anmälan av delegationsbeslut fattade inom miljöförvaltningen****Beslut**

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner redovisningen av delegationsbeslut fattade inom miljöförvaltningen från och med 2011-12-10 – 2012-01-13.

Handlingar i ärendet

Lista över delegationsbeslut ur ECOS för delegationsperioden 2011-12-10 – 2012-01-13.

§ 6**Anmälan av protokoll från rådet för funktionshinderfrågor**

Inget protokoll finns att anmäla.

§ 7

Verksamhetsberättelse 2011 miljö- och hälsoskyddsnämnden

Dnr 2011-21787

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner verksamhetsberättelsen för år 2011 med personalberättelse och bokslutskommentarer och överlämnar den till kommunfullmäktige.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 27 december 2011.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) finner att nämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) enligt följande:

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har ett stort ansvar för att bidra till en hälsosam och hållbar stockholmsmiljö och verksamhetsberättelsen innehåller många exempel på miljöförvaltningens viktiga hälsoskyddsarbete. Vi vill speciellt framhålla det positiva i att förvaltningens arbete uppmärksammats i media ett flertal gånger vilket kan öka allmänhetens kunskap om förvaltningens viktiga arbete och om miljö- och hälsoskyddsfrågor i stort.

Det finns dock en del större problemområden i verksamhetsberättelsen.

Miljöpartiet beklagar djupt att Stockholm är så långt ifrån att nå luftmiljö kvalitetsmålen. Att halterna av kväveoxider och partiklar är långt ifrån årsmålet visar tydligt att alliansens taktik att bl.a. bolla frågan om stockholmsluften mellan olika myndighetsinstanser kraftigt har fördröjt arbetet med renare luft för stockholmarna. Att miljöbilsförsäljningen minskat till förmån för bensin och dieselbilar är också ett stort problem för stockholmsluften och vi anser att åtgärder måste vidtas för att minska antalet fossilmedelsdrivna bilar på Stockholms gator.

Det är fortfarande ett stort problem att staden inte vidtar de åtgärder som behövs

för att minska utsläppen av växthusgaser till hållbara nivåer. Att inte vidta åtgärder för att klimatgasutsläppen t.ex. ska öka explosionsartat vid kall väderlek tyder på ett ointresse för klimatfrågan från den alliansledda majoriteten. Vi bor i ett land som ibland blir kallt och detta måste även tas i beaktande i stadens klimatarbete.

Att arbetet med dagvattenstrategin och vattenprogrammet har försenats är också problematiskt då vi vad gäller vatten har tidssatta lagstadgade mål att uppnå, där vi redan har fått dispens för att uppnå målen. Vi anser att krafttag måste tas vad gäller vattenarbetet framöver för vattenkvaliteten i våra sjöar och vattendrag ska kunna nås inom en överskådlig framtid.

Vi ställer oss även frågande till om statusen av Stockholms naturreservat har förändrats sedan förra året då färre reservat än innan visade gynnsam bevarandestatus. Inget nämns om detta i årets verksamhetsrapport och då alliansens nuvarande politik kontinuerligt knaprar bort oskyddad naturmark anser vi att skötseln av våra befintliga reservat är en nyckelfråga.

§ 8

Förslag till nya solarieföreskrifter

Remiss från Strålsäkerhetsmyndigheten, dnr 2011-4200

Dnr 2011-20031

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden tillstyrker i huvudsak remissen samt godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 24 januari 2012.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Per Ankersjö (C), Torbjörn Erbe m.fl. (M), Karin Karlsbro (FP) och Stellan F Hamrin (V) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) och Åsa Wester m.fl. (S) föreslår att miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt följande:
  1. I huvudsak tillstyrka remissen samt att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen med nedanstående tillägg.
  2. Att i Strålsäkerhetsmyndighetens anslag ”Råd för att skydda din hälsa” i A3-format flytta upp den nedre texten ”Användning av solarier är cancerframkallande...”, och placera texten direkt under rubriken på anslaget.
  3. Justera beslutet omedelbart.

För att tydliggöra att solariesolande är hälsoskadligt anser vi att det är viktigt att denna text står först för att varningstexten inte ska missas om man inte läser hela anslaget.

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från Per Ankersjö (C), Torbjörn Erbe m.fl. (M), Karin Karlsbro (FP) och Stellan F Hamrin (V).

Reservation

Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) och Åsa Wester m.fl. (S) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av ordföranden Per Ankersjö (C), Torbjörn Erbe m.fl. (M) och Karin Karlsbro (FP) enligt följande:

Att sola solarie är ett medvetet risktagande av den enskilde. Därför är det viktigt att den enskilde kan känna sig trygg i att det solarie man vänder sig till har korrekt utrustning och drivs av en seriös verksamhetsutövare. Tyvärr finns det allt för många oseriösa solarier i Stockholm som genom att inte följa rådande säkerhetsföreskrifter och använda sig av felaktig utrustning utsätter stockholmarna för allvarliga hälsorisker. Detta har uppmärksammats av såväl miljöförvaltningens tillsyn som i media. Vid 2010 års tillsyn av solarier upptäcktes brister vid hela 92 procent av verksamheterna. De vanligaste anmärkningarna var brister i solarierör och avsaknad av säkerhetsinformation till besökarna.

Strålsäkerhetsmyndighetens förslag till nya solarieföreskrifter syftar till att undanröja de allvarliga hälsorisker som oseriösa verksamhetsutövare utsätter solarietkunderna för. Genom att ställa krav på godkänd utrustning och underlätta den kommunala tillsynen höjs säkerheten för de personer som väljer att utsätta sig för det risktagande som solariesolning innebär. Vi välkomnar därför dessa nya föreskrifter och hoppas att det kan medföra att oseriösa verksamheter motverkas till förmån för seriösa verksamhetsutövare så att stockholmarna inte riskerar utsätta sig för större risktagande än de har för avsikt att göra.

Vi vill i sammanhanget också understryka miljöförvaltningens beaktansvärda synpunkt att anmälningsplikten till tillsynsmyndigheten endast ska avse sådana uppgifter som det finns ett reellt behov för myndigheten att ta del av. En rapporteringsförpliktelse som går utöver vad som är nödvändigt för att säkerställa att verksamheterna inte bryter mot säkerhetsföreskrifterna skapar bara merjobb för såväl seriösa verksamhetsutövare som tillsynsmyndigheten utan att vara till gagn för de stockholmarna som vill använda sig av solarierna.

Särskilt uttalande lämnas av Stellan F Hamrin (V) enligt följande:

Vi vill trycka på förvaltningens grundliga arbete att så noggrant kontrollera solarieverksamheter. Dessa verksamheter som gång efter annan inte uppfyllt kravet på varken hygien eller säkerhet. Vi tycker det är bra att förvaltningen försöker komma åt dem genom att ålägga dem att anmäla till

tillsynsmyndigheten innan verksamheten startar. Även att de som redan bedriver solarium kommer att ställas inför allt högre krav på säkerhet, åldersgräns och att det ska finnas information om riskerna med att sola solarium för kunden att läsa vid solarierna. Förhoppningsvis kan alla de regler för säkerhet och föreskrifter leda till att solarier på lång sikt försvinner helt.

§ 9

Resa till Los Angeles, USA för presentation av Elbilsupphandlingen mm samt deltagande på en internationell elbilskonferens den 6-9 maj, 2012

Dnr 2011-21855

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsämnden godkänner Eva Sunnerstedts deltagande vid EVS26 i Los Angeles.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 12 januari 2012.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) finner att nämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag.

§ 10

Hexaklorbensen i fyrverkerier, tillsynskampanj 2011 Redovisning av miljöförvaltningens rapport

Dnr 2011-21911

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsämnden godkänner rapporten.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsämnden överlämnar rapporten till Kemikalieinspektionen och till fyrverkerileverantörerna.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 10 januari 2012.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) finner att nämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av Katarina Luhr m.fl. (MP) och Stellan F Hamrin (V) enligt följande:

Hexaklorbensen är ett långlivat organiskt ämne och tillhör våra allra allvarligaste miljögifter. Trots att det har varit förbjudet i Sverige sedan 1980 och är förbjudet i EU förekommer det i produkter som varit till försäljning i Sverige. Det är mycket positivt att förvaltningen har kunnat reagera så snabbt på larmrapporten från Kemikalieinspektionen och det är bra att de aktuella produkterna tagits bort från hyllorna.

Regeringen har nyligen (prop.2011/12:59 Straff för överträdelse av EU-regler om kemikalier) föreslagit skärpta straffsanktioner för brott mot EU:s förordningar om långlivade organiska föroreningar. Avsikten är att sanktionerna ska vara avskräckande och därmed förebyggande. Högre straffsatser räcker dock inte för att uppnå den avsedda effekten.

Vi anser att förvaltningen bör försöka i efter hand få reda på vilka som var leverantörer till de butiker som hade produkter med hexaklorbensen. I den mån dessa inte omfattas av nämndens tillsynsansvar bör förvaltningen informera den aktuella tillsynsmyndigheten.

Särskilt uttalande lämnas av Åsa Wester m.fl. (S) enligt följande:

Det är bra att förvaltningen kontrollerat efterlevnaden av förbudet mot hexaklorbensen som varit i kraft sedan 1980. Det är dock anmärkningsvärt att hexaklorbensen fortfarande förekommer i fyrverkeripjäser.

Förvaltningens yttrande visar att mer insatser behövs. Förvaltningen konstaterar att detaljisternas kunskapsnivå är låg. Samtidigt har förvaltningen inte haft tid att kontrollera leverantörerna.

Vi föreslår att förvaltningen inför nästa fyrverkerisäsong – kanske kräfttiderna? – arbetar förebyggande och också kontaktar detaljisternas leverantörer.

§ 11**Miljötillsyn 2011 - Grafiska branschen****Redovisning av miljöförvaltningens rapport**

Dnr 2012-000525

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner rapporten ”Miljötillsyn 2011 – Grafiska branschen”.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden överlämnar rapporten till de verksamhetsutövare i branschen som omnämns i rapporten.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 16 januari 2012.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) finner att nämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag.

§ 12

Miljötillsyn 2011 – avfallsanläggningar

Redovisning av miljöförvaltningens rapport

Dnr 2012-000117

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner rapporten ”Miljötillsyn 2011 – avfallsanläggningar”.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden överlämnar rapporten till de verksamhetsutövare i branschen som omnämns i rapporten.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 23 januari 2012.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Per Ankersjö (C), Torbjörn Erbe m.fl. (M), Karin Karlsbro (FP) och Stellan F Hamrin (V) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) och Åsa Wester m.fl. (S) föreslår att miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt följande:
  1. Godkänna rapporten - Miljötillsyn 2011 – avfallsanläggningar”.
  2. Överlämna rapporten till de verksamhetsutövare i branschen som omnämns i rapporten.
  3. Uppdra åt Miljöförvaltningen att återkomma med en plan för hur tillsynen av avfallsanläggningar kan utvidgas.

Det är av yttersta vikt att Stockholms avfallshantering fungerar så bra som möjligt, i synnerhet rörande avfall som klassas som miljöfarligt. Risker i form av oönskad spridning av farliga kemikalier från avfall, utsläpp till mark, dagvatten och luft får aldrig underskattas. Rapporten visar, i diverse bisatser, att det här finns mycket mer att följa upp, speciellt avseende risker för utsläpp till dagvatten och därifrån vidare till flera av Stockholms redan i dagsläget belastade sjöar och vattendrag. Finns det t.ex. i dagsläget tillräckliga förebyggande åtgärder mot bränder, som kan leda till att både mark och luft i nära anslutning till anläggningen kan bli starkt förorenad. Rapporten i fråga är i sig väl gjord, men behöver följas upp av noggrannare detaljstudier och tätare uppföljningar. Syftet med detta ska inte i första hand vara att peka ut slarviga företag, utan att i än högre grad bidra till generellt högre kunskap och bättre lösningar än vad som är fallet i dagsläget. Miljöförvaltningen ska därför återkomma med en plan för hur noggrannare detaljstudier och tätare uppföljningar kan genomföras.

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från Per Ankersjö (C), Torbjörn Erbe m.fl. (M), Karin Karlsbro (FP) och Stellan F Hamrin (V).

Reservation

Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) och Åsa Wester m.fl. (S) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

§ 13

Miljötillsyn 2011 - verkstadsbranschen Redovisning av miljöförvaltningens rapport

Dnr 2011-19261

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner rapporten "Miljötillsyn 2011 – verkstadsbranschen".
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden överlämnar rapporten till de verksamhetsutövare i branschen som omnämns i rapporten.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 23 januari 2012.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) finner att nämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) och Åsa Wester m.fl. (S) enligt följande:

Vi noterar att en tredjedel av de undersökta tillstånds- eller anmälningspliktiga anläggningarna hade en icke godtagbar kemikalieförteckning. Detta är ännu ett exempel på att det behövs en allmän förbättring av arbetet med att förhindra spridning av miljögifter.

Erfarenheterna hittills tyder på att med nuvarande takt kommer det att ta lång tid innan reglerna i EU-förordningen Reach får genomslag. Vi ser fram emot den kommande rapporten med mer detaljerad information om Reach-frågorna i detta projekt.

Enligt rapporten byter de små verkstäderna, i första hand bilverkstäder, ofta ägare. Det skulle vara önskvärt om det gick att prioritera verkstäder som nyligen bytt ägare vid tillsynsprojekten. Nya ägare kan ofta ha störst nytta av tillsynen.

Diskussionen om indikatorn för transportarbetet är intressant. Vi ser fram emot att diskussionen utvecklas och ett förslag eventuellt tas fram.

§ 14**Årlig tillsynsrapport för flyg****Redovisning av miljöförvaltningens rapport**

Dnr 2012-395

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner rapporten ”Årlig tillsynsrapport 2011 för flyg”.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden överlämnar rapporten till Swedavia och Södersjukhuset.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 10 januari 2012.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) finner att nämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) enligt följande:

Bromma flygplats genererar ett flertal miljöproblem, från klimatutsläpp och buller till utsläpp av skadliga ämnen till luft och mark. Bland annat sker större utsläpp av glykol till mark och vatten p.g.a. av att glykol används för avisning av flygplan innan start. Olika typer av glykol finns vilka är mer eller mindre giftiga för människa men som relativt snabbt bryts ned i vatten och mark. Glykol kan dock innehålla tillsatser eller föroreningar som är miljöskadliga och som ej bör komma ut i marken eller tillföras våra reningsverk. Vilken typ av glykol som används vid Bromma, och om den innehåller tillsatser framgår inte av rapporten. Inte heller vad som händer med den insamlade glykolen, vilket sannolikt bör vara en relativt stor volym. Vi anser att man vid en större revidering av glykolhanteringen vid Bromma flygplats inte bara bör se till att större mängd av den använda glykolen samlas upp på ett effektivt sätt, utan att man även bör göra en större översyn av vilken glykol som används, förbudandet av ev. tillsatser och även fundera på om och hur den uppsamlade glykolen kan renas och återanvändas, för att minimera energiförluster vad gäller produktion och transporter av stora volymer glykol och för att undvika smutsig glykol i våra reningsverk.

Särskilt uttalande lämnas av Åsa Wester m.fl. (S) och Stellan F Hamrin (V) enligt följande:

Vi har hela tiden verkat för att avveckla Bromma flygplats för att istället använda marken till nya bostäder. Istället kommer så många som drygt 4000 personer att bli utsatta för flygbuller över 55dBA. Även om Swedavia har en väl utvecklad egenkontroll och flygtrafikens påverkan på luftföroreningarna i staden är begränsad hade vi helst sett att inte behöva ha en flygplats så pass centralt i Stockholm stad.

§ 15

Rapport från Stockholms energidag

Dnr 2011-21834

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner avrapporteringen av Energidag 2011.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 23 januari 2012.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) finner att nämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) enligt följande:

Miljöpartiet ställer sig självklart positivt till att Stockholms invånare på olika sätt ska få ökad information om Stockholms utsläpp av klimatgaser och hur man kan påverka sina klimatutsläpp. En klimatdag är dock långt ifrån tillräckligt för att föra ut tillräckligt med information, och vi skulle gärna se fler initiativ med olika innehåll för att öka allmänhetens kunskap i frågan. Vi frågar oss även hur de medskickade medborgarförslagen från klimatdagen kommer att utnyttjas/förverkligas.

§ 16**Överklagande av nämndens beslut att lämna ändringar om Värtaverkets tillstånd utan åtgärder****Remiss från Länsstyrelsen i Stockholms län**

Dnr 2011-480 och 2011-482

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsämnden yrkar att länsstyrelsen avslår överklagandena.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsämnden åberopar som grund för yrkandet vad som anförts i nämndens beslut 12 april 2011.
- 3 Miljö- och hälsoskyddsämnden översänder beslutet i ett exemplar till Länsstyrelsen i Stockholms län.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 12 januari 2012.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Ordföranden Per Ankersjö (C), Torbjörn Erbe m.fl. (M) och Karin Karlsbro (FP) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) och Åsa Wester m.fl. (S) föreslår att miljö- och hälsoskyddsämnden beslutar att återremittera ärendet för vidare beredning.

Vi vill utveckla den miljövänliga fjärrvärmens och anser att utfasning av fossila bränslen bör ske snabbt i Värtaverket för att bl.a. minska Stockholms samlade utsläpp av klimatgaser. Den industriella produktionen av el- och värme vid Värtaverket ligger i ett känsligt område, nära boende och nationalstadsparken. Verksamheten där måste uppfylla särskilt höga krav för att ta hänsyn till dessa olika värden.

Ett godtagbart skäl till nya investeringar som ger förlängd drift i området kan vara att ersätta fossila bränslen som kol, olja eller torv med hållbart producerade förnybara bränslen, eller att förbättra renhet och verkningsgrad på pannor i drift. Men även sådana investeringar måste ta stor hänsyn till områdets känslighet.

Enligt det aktuella ärendet ska två nya silon byggas, utöver vad som ingick i den ursprungliga ansökan. Nya silor kommer att ligga ett par hundra meter från bostäder.

De överklagande har nu väckt frågor som vi tycker bör belysas bättre. En handlar om omfattningen av verksamheten – hur mycket bränsle kommer att hanteras i silorna? En annan fråga handlar om buller – vilka åtgärder gör det möjligt att klara bullervillkoret? En tredje fråga handlar om risknivån efter den planerade ändringen – hur kan det säkerställas att den inte ökar, jämfört med den ursprungliga ansökan?

- 3) Stellan F Hamrin (V) föreslår att miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att återremittera ärendet.

Drift och utbyggnad av ett kraftvärmeverk i centrala Stockholm nära expanderande bebyggelse utgör ett betydande problem. De risker för kringboende som verksamhet av denna typ utgör kan inte negligeras och utgör ett skäl för att långsiktigt finna en mindre riskfylld etablering.

Förslag har funnits om en alternativ lokalisering till Norvik i anslutning till annan störande verksamhet för återföring av varmvatten till främst södra Stockholm där behovet är störst. Samtidigt skulle anslutning kunna ske till tätorter i närheten av den nya ledningsdragningen. Detta alternativ prövades mot den då föreslagna lösningen i Värtan och bedömdes som olämplig. Vid denna prövning exkluderades vinsterna av att nå nya kunder liksom kostnader för ledningsdragningar under Riddarfjärden. Uppenbarligen underskattades också kostnaderna för den föreslagna djupsträngningen för en fluidiserande bädd varför man nu ansöker om en ny lösning.

Fjärrvärmedistribution utgör en klimat- och miljövänlig lösning om produktion och distribution sker på bästa sätt. Den förutsätter därmed storskaliga och samordnade lösningar, vilket för närvarande inte tycks ske. Det aktuella området kommer att försörjas av 4 olika bolag, som var och en självklart måste optimera sina egna lösningar och intressen. Detta kan rimligen inte vara optimalt ur ett samhällsekonomiskt perspektiv.

Fortum begär nu nya tekniska lösningar på ett sätt som omöjliggör en mer grundläggande prövning. Det finns inga garantier för att inte fler sådana förändringar kan komma i framtiden. Frågan om säkerhetsavstånd för den nya verksamhet har enligt uppgift inte prövats på ett adekvat sätt och det förefaller inte helt klart vilket säkerhetsavstånd som i detta fall är det relevanta. Enligt Boverkets regler tycks ett avstånd på 1000 m inte vara orimligt, vilket i detta fall inte är möjligt.

Ekarna i området utgör en viktig både estetisk och ekologisk länk i Nationalstadsparken och oförsiktigt tidigare agerande har gjort att minst 1 av ekarna har dött precis som var fallet vid Gärdet. Det förefaller mindre sannolikt

att den skuggning av ekarna som nu kommer att uppstå långsiktigt gör att ekarna kan överleva. Ekar trivs inte i skugga, vilket är väl känt.

Vi begär därför en återremiss för att få hela frågan om Värtan-verkets framtida verksamhet översiktligt belyst med hänsyn till säkerhetsfrågor, alternativa lösningar och en samlad syn på den totala produktionen av fjärrvärme i den aktuella regionen. En fortsatt utbyggande i det aktuella läget förefaller olämplig med hänsyn till behovet av transporter och områdets karaktär till följd av Nationalstadsparken och en växande bebyggelse i närområdet.

Beslutsgång i delen om återremiss

Ordföranden Per Ankersjö (C) ställer förslagen att återremittera ärendet mot att avgöra ärendet vid dagens sammanträde och finner att nämnden beslutar att avgöra ärendet vid dagens sammanträde.

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) finner därefter att nämnden beslutar enligt förslag från Per Ankersjö (C), Torbjörn Erbe m.fl. (M) och Karin Karlsbro (FP).

Reservation

Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) och Åsa Wester m.fl. (S) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag om återremiss.

Stellan F Hamrin (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag om återremiss.

Jäv

Charles Berkow (MP) har på grund av jäv inte varit närvarande vid eller deltagit i handläggningen av detta ärende.

§ 17

Positionspapper om EU, staden och stockholmarna

Remiss från kommunstyrelsen

Dnr 2011-19801

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Per Ankersjö (C), Torbjörn Erbe m.fl. (M) och Karin Karlsbro (FP):

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att i huvudsak bifalla förvaltningens förslag till beslut, samt att därutöver anföra följande:

Med en gemensam marknad behövs gemensamma EU-regler på miljöområdet. Regler som bland annat garanterar att farliga ämnen inte kommer ut på marknaden. Att ställa miljökrav vid upphandling innebär inte någon konflikt med målet att stockholmarna ska få bästa möjliga varor och tjänster till lägsta acceptabla kostnad. Staden ska självfallet i egenskap av beställare vara aktiv och ställa höga krav på kvalitet vid offentlig upphandling, även vad gäller miljökrav. Däremot bör inte EU begränsa vilka dessa krav ska vara. Nämnden anser därför att staden ska ha möjligheten att ställa miljökrav vid upphandling.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 12 januari 2012. Förvaltningen föreslår att miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt följande:

Tillstyrka Positionspapper om EU, staden och stockholmarna med vad som anförs i förvaltningens tjänsteutlåtande.

Avstyrka uppdraget att nämnder och bolagsstyrelser före utgången av 2012 ska utarbeta verksamhetsspecifika EU-positions-papper.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Ordföranden Per Ankersjö (C), Torbjörn Erbe m.fl. (M) och Karin Karlsbro (FP) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) föreslår att miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt följande:
  1. Tillstyrka Positionspapper om EU, staden och stockholmarna med vad som anförs i tjänsteutlåtandet, med följande ändringar:
    - a) Miljöpolitikens utveckling bör överordnas den inre marknaden. Det är viktigt att värna om medlemsstaternas möjlighet att gå före i miljöpolitiken. Pionjärerna är viktiga för att utveckla politiken – man ska inte stänga dörren för dem som vill gå först.
    - b) Miljökrav ska ställas i offentlig upphandling. Det kan också underlätta för konsumenten, då detta kan leda till att mer miljövänliga alternativ över huvud taget kommer ut på marknaden. Där det finns vedertagna miljömärkningssystem bör den offentliga upphandlingen utgå ifrån samma kravnivåer. Det är också rimligt att i offentlig upphandling ställa sociala krav, t.ex. att barnarbete inte får förekomma.
    - c) Kraven på konsekvensanalyser bör inte ställas så höga att de omöjliggör angelägna miljöåtgärder. Det är t.ex. ofta lättare att uppskatta kostnader för existerande verksamheter än att uppskatta kostnaderna som följer av brist på miljöåtgärder eller försenade miljöåtgärder. Samtidigt bör åtgärder inom andra politiska områden i ökad utsträckning bedöma konsekvenserna för miljön av föreslagna åtgärder. Detta gäller särskilt EU-stöden för jordbrukspolitik, sammanhållningspolitiken, infrastruktur och fiskepolitiken.
  2. Avstyrka uppdraget att nämnder och bolagsstyrelse före utgången av 2012 ska utarbeta verksamhetsspecifika EU-positions-papper.

Därutöver anföra följande:

Vid bedömningar i samband med Sveriges inträde i EU betonades vikten av att Sverige talar med en röst för att nå framgång i EU-arbetet. Den rösten bör sätta miljön främst bland EU:s prioriteringar – ekonomin är en del av det

ekologiska systemet, inte tvärtom.

- 3) Åsa Wester m.fl. (S) föreslår att miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att tillstyrka att EU-positionsrapporter utarbetas inom viktigare områden före utgången av 2012, samt att därutöver anföra att:

Det är oacceptabelt att de undersökta förskolorna har höga halter av farliga kemikalier. Staden bör snarast utarbeta principer för hur stadens upphandling skall kunna minska kemikaliebelastningen både i den egna verksamheten och i den upphandlade.

- 4) Stellan F Hamrin (V) föreslår att miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt följande:

EU utgör en övernationell organisation, som överfört viktiga beslutsfunktioner över svenska förhållanden till andra länder, vilket inte prövats mot den svenska grundlagen. Detta innebär att viktiga demokratiska principer satts ut spel.

Vi kan därför inte acceptera synsättet att

- 1) Staden har en positiv grundsyn på EU-samarbetet
- 2) EU:s fokus bör ligga på fullbordandet av den inre marknaden
- 3) Staden ställer sig avvisande till att ge offentliga myndigheter större möjlighet att ge stöd.

I övrigt stödjer vi förvaltningens syn vad gäller kravet på verksamhetsspecifika positionsrapporter liksom behovet av att kunna välja bort farliga kemikalier.

Vi anser också att den resursförstärkning som förslaget innebär bör användas till mer väsentliga frågor.

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från Per Ankersjö (C), Torbjörn Erbe m.fl. (M) och Karin Karlsbro (FP).

Reservation

Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Åsa Wester m.fl. (S) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Stellan F Hamrin (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

§ 18

Förvaltningschefens resa till Tokyo

Dnr 2012-1073

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner förvaltningschefens resa till Tokyo

7-10 februari 2012

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 23 januari 2012.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) finner att nämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag.

§ 19

Typning av livsmedelsanläggningar

Remiss från Livsmedelsverket, diarienummer 4719/2011

Dnr 2012-206

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att i huvudsak tillbakavisa remissen.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att i övrigt överlämna beslutet som svar på remissen.
- 3 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att översända beslutet till Livsmedelsverket.
- 4 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 27 januari 2012.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) finner att nämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag.

§ 20

Tjänsteresa för medverkan i seminarium i Bangkok

Dnr 2012-1662

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner att Gustaf Landahl reser till Bangkok 21-23 februari 2012.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 1 februari 2012, reviderat den 6 februari 2012.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) finner att nämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag.

§ 21**Skrivelse från Katarina Luhr m.fl. (MP) om åtgärder för att minska utsläppen av kväveoxider**

Dnr 2012-2031

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt sitt förslag:

- 1 Skrivelse från Katarina Luhr m.fl. (MP) anmäls och överlämnas till miljöförvaltningen för beredning.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) finner att nämnden beslutar enligt sitt förslag.

§ 22**Skrivelse från Katarina Luhr m.fl. (MP) om inventering av tillståndspliktiga verksamheter med föråldrade tillstånd**

Dnr 2012-1948

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt sitt förslag:

- 1 Skrivelse från Katarina Luhr m.fl. (MP) anmäls och överlämnas till miljöförvaltningen för beredning.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) finner att nämnden beslutar enligt sitt förslag.

§ 23

Förvaltningschefens information

Avdelningschefen Gustaf Landahl informerar om resultatet av 2011-års tillsynsenkät från avdelningen för plan- och miljö.

Avdelningschefen Pia Winbladh Högfors informerar om resultatet av 2011-års kundenkät från avdelningen för hälsoskydd.

Avdelningschefen Margareta Widell informerar om resultatet av 2011-års kundenkät från avdelningen för livsmedelskontroll.

Vid protokollet

Ingrid Mårtenson